

Мета уроку:

Систематизувати знання та вміння застосовувати основну властивість пропорції до розв'язування рівнянь, розв'язувати задачі складанням пропорції.

Розвивати обчислювальні навички, увагу, пам'ять, логічне мислення;

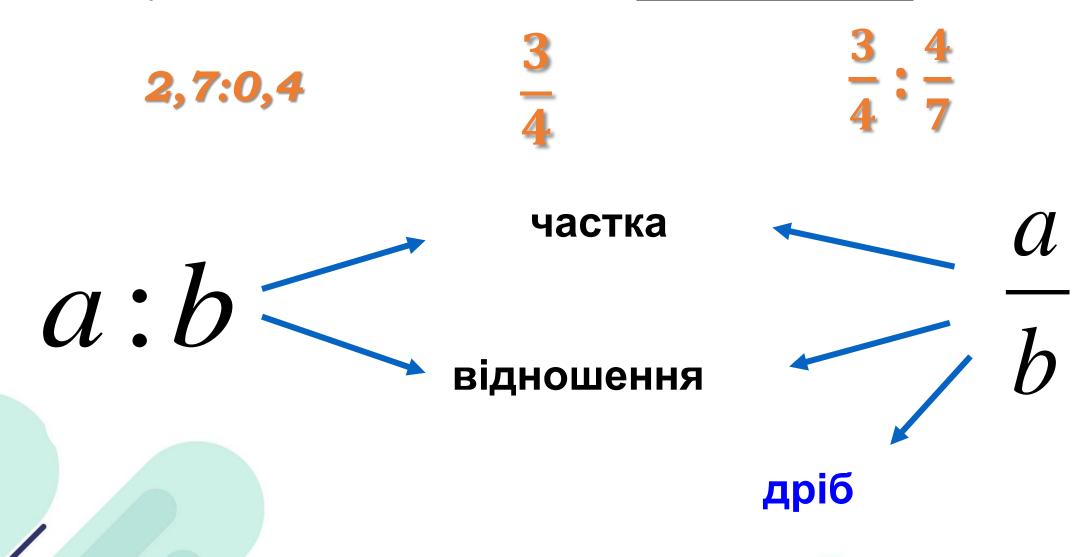

Виховувати наполегливість, старанність, самостійність.

Пригадайте:

- 1. Яку назву ми можемо дати записам $\frac{2}{17}$ або 2 : 17?
 - 2. Що називається відношенням двох чисел?
 - 3. Яку частину метра складають 7см?
 - 4. Яку частину метра складають 7 дм?
 - 5. Чому дорівнює відношення чисел 10 до 40?
 - 6. Що таке пропорція?
- 7. Як називаються числа, що складають пропорцію?
 - 8. Сформулюйте основну властивість пропорції.

Частку двох чисел називають <u>відношенням</u> цих чисел.

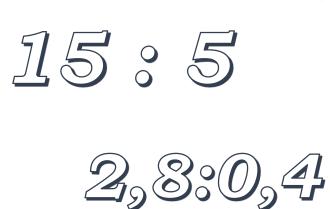
Основна властивість відношення:

• Значення відношення не зміниться, якщо його члени помножити або поділити на одне й те саме число, відмінне від нуля:

$$a:b=(a\cdot c):(b\cdot c),$$
 якщо $c\neq 0;$

$$a:b=(a:c):(b:c),$$
 якщо $c\neq 0.$

Знайдіть значення відношення:

3

7

1,2:0,5

16:32

3 81

 $\left(\frac{1}{27}\right)$

16

4

14

 $\frac{1}{2}$

Пропорція – це рівність двох відношень.

Записуємо:

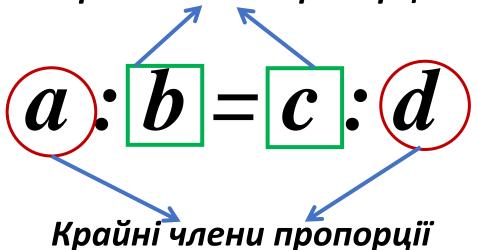
$$a:b=c:d, \quad a\delta o \quad \frac{a}{b}=\frac{c}{d}$$

Читаємо: «a відноситься до b, як c відноситься до d»

АБО

«Відношення a до b дорівнює відношенню c до d»

Середні члени пропорції

Властивість пропорції: Добуток крайніх членів пропорції дорівнює добутку її середніх членів.

$$a:b=c:d$$

$$a\cdot d=c\cdot b$$

$$\frac{a}{b}=\frac{a}{b}$$

Правило знаходження невідомого члена пропорції:

✓Щоб знайти невідомий <u>крайній</u> член пропорції, треба добуток її середніх членів поділити на відомий крайній.

✓ПІоб знайти невідомий <u>середній</u> член пропорції, треба добуток її қрайніх членів поділити на відомий середній.

Закріплення вивченого матеріалу

Завдання: Вкажіть, які з наведених рівностей є пропорціями?

4)
$$7:2=4:1$$

$$2)\frac{5}{6} = \frac{25}{36}$$

6)
$$\frac{10}{2} = \frac{15}{3}$$
;

$$3) 3:4=6:8$$

Завдання 1. Утворіть (якщо можливо) правильні пропорції з чисел 1, 3, 5, 15

Отже, якщо поміняти місцями крайні або середні члени правильної пропорції, то одержимо правильні пропорції.

Завдання 2. Знайдіть невідомий член пропорції:

$$27: y = 9:2$$

$$y = \frac{27 \cdot 2}{9}$$
$$y = 3 \cdot 2 = 6$$

$$\frac{5}{t} = \frac{2}{3}$$

$$t = \frac{3 \cdot 5}{2} \qquad t = 7,5$$

Завдання З. Розв'яжіть рівняння:

$$1,2:y=1\frac{1}{3}:1\frac{3}{7}$$

$$y = 1.2 \cdot 1\frac{3}{7} : 1\frac{1}{3}$$
 $y = \frac{12}{10} \cdot \frac{10}{7} : \frac{4}{3}$ $y = \frac{12}{7} \cdot \frac{3}{4} = \frac{9}{7} = 1\frac{2}{7}$

Задача:

3 2 т макулатури можна одержати 1,5 т чистого паперу. Школярі зібрали 28 т макулатури. Скільки чистого паперу можна одержати з макулатури, зібраної школярами?

Розв'язання:

Макулатура Чистий папір 2 т - 1,5 т 28 т - *x* т

Відношення $\frac{2}{1,5}$ і $\frac{28}{x}$ показують скільки тонн макулатури потрібно, щоб отримати 1 т. чистого паперу.

$$\frac{2}{1,5} = \frac{28}{x}$$

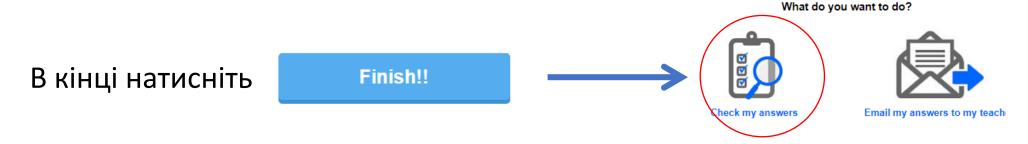
$$x = \frac{1.5 \cdot 28}{2}$$
 $x = 21$

Відповідь: 21 т

Домашне завдання:

- Повторити параграф 12-13.
- Виконати завдання на інтерактивному аркуші:

https://www.liveworksheets.com/nn3255101cd

Відправити фото оцінки на Human або електронну пошту smartolenka@gmail.com